

**ПАВЕЛ АПОСТОЛДЫҢ
КОРИНФТЕГИ СЕРКПЕГЕ
БАШТАПКЫ САМАРАЗЫ**

1

¹Кудайдын табыла Христос Иисустын апостолы болорго кычырылган Павелден ле Сосфен карындаштан – ²Кудайдын Коринфтеги серкпезине.

Слерге, Христос Иисус ажыра Кудайга учурлалган улуска, бистин ле слердин Иисус Христос Кайраканыстын адына кайда ла баштанып тургандарла кожо агару болорго кычырылган улуска, ³Адабыс Кудайдан ла Иисус Христос Кайраканнан јакшылык ла амыр јетсин.

⁴Слер учун, слерге Христос Иисус ажыра берилген Кудайдын јакшылыгы учун Кудайыма јаантайын алкыш-быйан айдадым. ⁵Слерге Христос ажыра Кудайдын сөзи ле билим артыктай берилген ине. ⁶Христостын керези слердин бойыгарда бек боло берген, ⁷анайып, Кудайдан сыйды јеткилинче алала, Иисус Христос Кайраканыстын ачыларын сакып јадыгар. ⁸Ол слерди учына јетире тыңыдар. Ол тушта Иисус Христос Кайраканыстын кўнинде јек јок болорыгар. ⁹Кудай чындык, Ол слерди Бойынын Уулы Иисус Христос Кайраканысла бирлик болзын деп кычырган.

Серкпедегі бөлүништер

¹⁰ Иисус Христос Кайраканыстың адыла слерди сурап турум, карындаштар: бой-бойыгарла эптү-жөптү жүрүгөр, ортогордо бөлүниш болбозын, слерди бир санаа ла бир амаду бириктирзин.

¹¹ Карындаштарым, бой-бойыгарла өөркөжип турганыгар деп, Хлоянын айылдагы улузынан уктым. ¹² Мениң аайлаганымла кажыгар ла: «Мен – Павелдийи», «Мен – Аполлостыйы», «Мен – Кифаныйы», «Мен – Христостыйы» – дежип жадыгар. ¹³ Христос бөлүнди эмеш пе? Павел слер учун кере тартылды эмеш пе? Эмезе Павелдин адына болуп креске түштигер бе? ¹⁴ Кудайга баш, Крисп ле Гаийден башка, кемигерди де креске түжүрбегениме. ¹⁵ Бойымнын адыма креске түжүргем деп, кем де айдып болбос. ¹⁶ Эйе, Стефанның айылдагы улузын креске түжүргем. База кемди креске түжүргеним санаама кирбейт. ¹⁷ Христос мени улусты креске түжүрзин деп эмес, Сүүнчилү Жар жарлазын деп ийген ине. Же мен кижинин ойгор сөстөрүн айдып жарлабас учурлу, Христостын креси күчин жылытпазын деп.

***Христос – Кудайдын күчи
ле ойгорлыгы***

¹⁸ Крес керегинде сөс – өлүмнин жолыла барып жаткан улуска жүүлиш ине, биске дезе, аргадаштын жолыла барып жаткан улуска, – ол Кудайдын күчи. ¹⁹ Бичилген жок бедиде:

*«Ойгорлордын ойгорлыгын жоголторым,
керсүлердин санаазын жектеерим».*

²⁰ Ойгор кайда? Билимчи кайда? Бу телекейде шүүлтечи дегени кайда? Кудай бу телекейдин ойгорлыгын жүүлиш этпеди бе?

²¹ Телекей бойынын ойгорлыгыла Кудайды билип албаган, мында Кудайдын ойгорлыгы. Ол бүдүп турган улусты жарлыкташтын „жүүлижиле“ аргадаарга күүнзеген. ²² Иудейлер де кайкалдар некейдилер, еллиндер де ойгорлыкты бедирейдилер, ²³ бис дезе кере тартылган Христосты жарлыктайдыс. Ол – иудейлерге бүдүрилтер таш, кара жандуларга – жүүлиш, ²⁴ кычырылган улуска да, иудейлерге де, еллиндерге де Ол – Кудайдын күчи ле Кудайдын ойгорлыгы. ²⁵ Кудайдан „жүүлиш“ дегени, кижинин ойгорлыгынан ойгор, Кудайдан чине жок дегени, кижинин күчинен күчтү.

²⁶Бойыгарга көрүгөр, карындаштар, Кудай слерди кычырып аларда, кандый болгоныгарды. Ортогордо ойгор улус көп болгон бо, күчтү ле укту-төстү улус көп болгон бо? ²⁷Je Кудай ойгорлорды уйатка түжүрерге, телекейде ойгор эмес дегенди талдап алган, күчтүни уйатка түжүрерге, телекейде чине жок дегенди талдап алган; ²⁸учурлу дегенди жоголторго, телекейде учур жок дегенди, жектеткенди, неге де турбас дегенди талдап алган, ²⁹Кудайдын алдында кем де мактанып болбозын деп. ³⁰Онын шылтузында слер де Христос Иисустын Бойында жүрүп жадыгар. Оны Кудай ойгорлыгыс эткен, Ол ажыра бисти акту, агару эткен, жайымдаган. ³¹Онын учун анайда ла бичилген: *«Мактанып турган кижги, Кайраканла мактансын»*.

2

Тын ончозын шиндеп жат

¹Слерге келеримде, карындаштар, Кудайдын жажыды керегинде чечен эмезе ойгор сөстөрлө жарлайын деп келбедим. ²Ортогордо жүрзем, Иисус Христостонг, жетпезине кере тартылган Бойынан башка, нени де билбейин деп шүүгем. ³Мен слерге чине жок, айап, тын ширтилдеп калган келгем. ⁴Менинг айткан сөстөримде ле жарлыктаганымда кижининг ойгорлыгынын бүдүмжилү сөстөри жок болгон, же менинг сөстөримнинг чыны Тыннын күчинде ачылган, ⁵бүдүп турганыгар кижининг ойгорлыгына эмес, Кудайдын күчине төзөлзин деп.

⁶Ойгорлыкты десе толо кемине жеткен улус ортодо жарлап жадыбыс, же бу телекейдинг ойгорлыгын да эмес, бу телекейдинг жоголып жаткан жандарынынг ойгорлыгын да эмес. ⁷Je бис Кудайдын жажытту, жажырылган ойгорлыгын жарлап жадыбыс. Бисти макталзын деп, бу ойгорлыкты Ол өйлөр башталгалакта озолодо темдектеп койгон. ⁸Оны бу телекейдинг жандарынынг кемизи де билип албаган. Билип алган болзо, мактулу Кайраканды кере тарткылабас эди. ⁹Je анайда ла бичилген: *«Оны сүүп турган улуска Кудай нени белетеп койгонунг көс көрбөгөн, кулак укпаган, ол кижининг санаазына кирбеген»*.

¹⁰Биске десе бу жажытты Кудай Бойынынг Тыныла ачкан. Тын ончозын, Кудайдын жажыдынынг теренгин де шиндейт. ¹¹Кижининг

ичинде не барын кем билер? Оны жангыс кижинин бойында жүрген тыны билер. Анайып ок Кудайдыңын да кем де билбес. Оны жангыс Кудайдын Тыны билер. ¹²Бис десе Кудайдан биске берилгенди билерге, бу телекейдин тынын эмес, Кудайдан Тын алдыбыс. ¹³Мыны кижинин ойгорлыгы үреткен сөстөрлө эмес, бисти Тын үреткен сөстөрлө жарлап жадыбыс. Тыннан болгон немелерди тынла жүрген улуска жартайдыс. ¹⁴Сезимиле жүрген кижиде Кудайдын Тыны ого айтканды жуутпайт. Мыны ол тенекшиш деп бодоп, аайлап болбойт, ненин учун десе бу керегинде тыннын болу жыла шүүр керек. ¹⁵Тынла жүрген кижиде — ончозы керегинде шүүйт, же ол кижиде керегинде кем де шүүп болбос. ¹⁶*Кем Кайраканнын санаазын билип алган, кем Ого жөн айдып берер аргалу?* Бис десе, Христос чылап сананып жадыбыс.

3

Ончобыс бир керек эдип жадыбыс

¹Бат онын учун, карындаштар, слерге тынла жүрген улуска чылап айдып болбодым. Же мен слерге эт-канла жүрген улуска чылап, Христоско бүдеринде жаш балдарга чылап айттым. ²Мен слерди сүтле азырадым, кату курсакла эмес. Кату курсакты жип болбос эдигер, эмди де болуп албай жадыгар, ³ненин учун десе эмди де эт-канла жүрүп жадыгар. Күйүнижип, өөркөжип турган болзогор, эт-канла жүргенигер ол эмес пе, кижинийинче кылынып жүргенигер ол эмес пе? ⁴Бирүгер: «Мен — Павелдиди», өскөгөр: «Мен — Аполлостыйы» — дегенде, эт-канла жүргенигер ол эмес пе? ⁵Аполлос ол не кижиде? Павел ол не кижиде? Олор жүк жалчылар. Олордын шылтузында Кудайга бүде бердигер, кажыгарга ла Кайраканнан канча кире берилгенинче бүттигер. ⁶Мен тарыдым, Аполлос сугарды, же өскүргени Кудай болды. ⁷Онын учун тарып та, сугарып та турганы учурлу эмес, жангыс өскүрип турган Кудай учурлу. ⁸Тарып турганы ла сугарып турганы бир керек эдип жадылар, же кажызы ла канча кире күчин салып иштегениле жал алар. ⁹Бис Кудайга кожо иштеп жүрген инебис, слер — Кудайдын кыразы, Кудайдын тудуп турганы.

¹⁰Кудайдан меге берилген жакшылыкка, ойгор тудуучы чылап, төс салдым, өскө кижиде ого тудуп жат. Же кажы ла кижиде бойы

канайып тудуп турганын көрзин. ¹¹Салылганнан башка, өскө төсти кем де салып болбос. Бу төс – Иисус Христос. ¹²Кем бу төскө алтынла, мөнүнле, баалу-чуулу таштарла, агашла, өлөңлө эмезе саламла тутса, ¹³кажы ла кижинин эткен кереги ачылар. Мыны көргүзетен күн келер, ненин учун десе кажы ла кижинин эткен кереги отто ачылат, ол кандый болгонын от ченеер. ¹⁴Кемнинг тутканы отко күйүп калбаза, жал алар. ¹⁵Кемдийи күйүп калза, ого чыгым болор. Же бойы аргадалар, оттон чыкканы чылап аргадалар.

¹⁶Слер – Кудайдын Өргөози деп, слердин бойыгарда Кудайдын Тыны жүрү деп, билбейдигер эмеш пе? ¹⁷Кудайдын Өргөозин жоголтотон кижини Кудай жоголтып койор. Кудайдын Өргөози агару ине, ол Өргөо – слер.

¹⁸Кем де бойын бойы төгүндебезин. Кемигер бу телекейде чындаптан ойгор болорго сананып жүрген, оныгар ойгор болорго, тенеке боло берзин. ¹⁹Бу телекейдин ойгорлыгы – Кудайдын алдында тенекешиш ине. Бичилген жок беди: *«Кудай ойгорлорды олардын ок тузагыла тудуп жат»*. ²⁰База: *«Кайракан ойгорлордын шүүлтелерин билер. Олор куру»*.

²¹Анайдарда, кем де улусла мактанбазын, ончозы слердийи: ²²Павел беди, эмезе Аполлос, эмезе Кифа, эмезе телекей, эмезе жүрүм, эмезе өлүм, эмезе эмдиги өй, эмезе келер өй – бу ончозы слердийи. ²³Слер – Христостыйы, Христос – Кудайдыйы.

4

Христостын апостолдоры

¹Анайдарда, бисти Христостын жалчылары деп, Кудайдын жажыттары учун каруулу улус деп, кажы ла кижини сананар учурлу. ²Андый улустан чындык болоры некетет. ³Мени слер жаргылараар ба эмезе өскө улус жаргылаар ба, бу мени санааркатпай жат. Мен бойымды бойым да жаргылабайдым. ⁴Бойымды бурулу деп бодобой до турган болзом, же мынызыла актанбай жадым. Мени жаргылаары – Кайракан. ⁵Онын учун Кайракан келбейинче, өйинен озо бир де жаргылабагар. Ол карачкыда жажырылганды жарыдып ийер, жүректе алып жүрген санааларды иле эдер. Ол тушта кажы ла кижини Кудайдан бойынын кайралын алар.

⁶ Мыны, карындаштар, бойым ла Аполлос керегинде слерге болуп айттым. «Бичилгенге үзеери нени де этпес» деген сөстөрди бистен аайлаарга үренигер деп күүнзейдим. Ол тушта бир кижиле оморкоп, өскөзин јектебезигер. ⁷ Чындап та, сени кем аңылады? Сенде Кудайдан албаган не бар? Алган болзон, албаган чылап, не мактанадын?

⁸ Слер тойдыгар ба? Байыдыгар ба? Бис јокко каандар болуп калдыгар ба? Слерди чындаптан каандар боло берзин деп күүнзеер эдим! Ол тушта бис те слерле кожо каандар болор эдибис. ⁹ Је сананзам, Кудай бисти, апостолдорды, өлүмге јаргылаган калганчы улусты чылап, ончозынын алдына тургузып койгондый. Биске бастыра телекей – ангелдер де, улус та көрүп јадылар. ¹⁰ Бис Христоско болуп тенек, слер – Христостын шылтузында ойгор. Бис чине јок, слер – күчтү. Слерди мактайдылар, бисти – јаман көрөдилер. ¹¹ Онон болгой эмдиге јетире торолоп, суузап јадыбыс, самтар кийимдү јүрүбис, соктыртып јадыбыс, јадар јерис јок, ¹² кызыл колыстын күчиле иштеп јадыбыс. Бисти арбайдылар, бис алкайдыс. Бисти сүредилер, бис чыдажадыс. ¹³ Бисти јамандайдылар, бис коот сөстөр айдадыс. Бис телекейге сүре-чөптий, бис эмдиге јетире таштанчыдый.

¹⁴ Слерди уйалтайын деп эмес, сүүген балдарымды чылап санандырайын деп, мыны бичип турум. ¹⁵ Слерди түмен үредүчилер Христос керегинде үреткен де болзо, је адалар көп эмес. Слерге Сүүнчилү Јар јарлап, слерди Христос Иисуска туудым. ¹⁶ Онын учун слерди сурап турум: менен тем алыгар*. ¹⁷ Бого болуп слерге Тимофейди ийдим. Ол Кайраканга чындык ла менин сүүген уулым эди. Христос Иисуска болуп канайда јүрүп турганымды, кайда ла, кажы ла серкпеде канайда үредип јүргенимди ол слерге эске алындырар.

¹⁸ Слерге келбезимде, кезигер јакшыркай берген. ¹⁹ Је Кайраканнын табы болзо, слерге удабас келип, јакшыркактардын сөстөрин эмес, олор нени эдер аргалузын ченеп көрөрим. ²⁰ Кудайдын Каандыгы сөстө эмес, күчте ине. ²¹ Нени күүнзейдигер? Слерге камчылу келейин бе, эмезе сүүштү ле јобожыган келейин бе?

* Кезик јебрен түрбектерде: «Христостон тем алып турганым чылап, менен тем алыгар».

5

Эски ачыткыны жок эдип кырыгар

¹Слерде балыр кылык табылган деп, чын табыш бар. Андый кылык кара жандуларда да болбогон: кем де бойынын үйинин ордына адазынын үй кижизиле журтайт. ²Слер десе жакшыркап жадыгар. Андый керек эткен кижини бойыгардан чыгарзын деп ыйлаган болзогор, торт болор эмес пе? ³Мен ортогордо бойым жок то болзом, же тынымла слерле кожо жүрүп, слерде болгоным чылап, андый керек эткен кижини жанынан мындый жөп чыгардым: ⁴Иисус Кайраканыстын адына болуп жуулзагар, мен де тынымла, Иисус Кайраканыстын күчиле слерле кожо болуп, ⁵оны сатанага берип ийели, эди-каны өлүп калзын, же тыны Кайраканын күнинде аргадалзын.

⁶Слердин мактанар немегер жок. Бир эмеш ачыткы ончо тестени көпшидип турганын билбесеер бе? ⁷Анайдарда, слерге жаны тесте болорго, эски ачыткыны жок эдип кырыгар. Слер ачыткы жок калаш эдигер, ненин учун десе, пасха курааныбыс – Христос тайылып калган. ⁸Онын учун эски ачыткы, кинчектин ле жаманнын ачыткызы бар калашла байрамдабайлы. Карын, арунын ла чындыктын ачыткы жок калажыла байрамдайлы.

⁹Балыр жүрүмдү улуска бирикпегер деп, слерге самарада бичиген эдим. ¹⁰Же мен бу телекейдин балыр жүрүмдүлери, эмезе ачыркактары, эмезе тонокчылары, эмезе чалуга бажыраачылары керегинде айтпадым. Онон башка слерге бу телекейди таштап барарга келижер эди. ¹¹Карын, мен карындаш деп аданып, бойы балыр жүрүм жүрүп, ачыркап, чалуга бажырып, жамандап, аракыдап, тоноп турган улуска слерди бирикпезин деп бичидим. Андый улусла кожо ажанбагар да.

¹²Туш улусты жаргылайтаны менин керегим беди? Слер бойыгардын улузыгарды жаргылап жадыгар ине. ¹³Туш улусты Кудай жаргылайт. *Жаман кижини бойыгардан ырадыгар.*

6

Карындаштар ортодо өөркөш болбозын

¹Өскө карындашла сөс блаашту керек бар болуп, агаруларда эмес, чындык эместерде жаргылажарга кемигер тидинет болбогой? ²Агарулар телекейди жаргылаарын билбей туругар эмеш пе? Телекейди жаргылайтан болзогор, оок-тобыр керектердинг аайына чыгар аргагар жок болды ба? ³Ангелдерди де жаргылаарысты билбей туругар эмеш пе? Жадын-жүрүмдеги керектерди айтпай да жадым. ⁴Жадын-жүрүмдеги керектер жанынан блааш-тартыжу боло бергенде, оны серкпедде кем де эмес улустын жаргызына не бередигер? ⁵Слерди уйалтайын деп айдып турум: бойынын карындаштарынын аайына чыгар ойгор кижиге ортогордо жок болды эмеш пе? ⁶Же карындаш карындажыла жаргылажат, жетпезине бүтпестердинг алдына.

⁷Анайдарда, бой-бойыгарла жаргылажып турганыгар – ол слердинг бүткүлинче жендирткенигер. Тарынып артсагар, артык болор эмес пе? Слерден айрып турза, артык болор эмес пе? ⁸Карын, бойыгар жаман эдип, айрып жадыгар, жетпезине карындаштарла анайда кылынып жадыгар. ⁹Чындык эместер Кудайдын Каандыгын энчиленбес деп, билбей туругар эмеш пе? Аспагар: балыр жүрүмдүлөр, чалуга бажыраачылар, чайдам кылыктулар, бодулар, үй улусла чылап кожо журтап турган эр улус, ¹⁰уурчылар, ачыркактар, аракызактар, жамандаачылар, тонокчылар Кудайдын Каандыгынан жер албас. ¹¹Слердинг кезигер андый болгон. Же Иисус Христос Кайраканнын адыла, Кудайыстын Тыныла аруталдыгар, бойыгарды Кудайга учурладыгар, акталдыгар.

Эт-кан – Кайраканга

¹²Меге ончозын эдери жарадылган, же ончозы туза экелбей жат. Меге ончозын эдери жарадылган, же мени не де бийлебес учурлу. ¹³Курсак – карынга, карын – курсакка. Же Кудай онызын да, мынызын да жоголтып койор. Эт-кан балыр жүрүмге эмес, ол – Кайраканга, Кайракан – эт-канга. ¹⁴Кудай Кайраканды тиргискен, Ол Бойынын күчиле бисти де тиргизер. ¹⁵Эди-каныгар – Христостын

эди-канынын үйелери деп, билбей туругар эмеш пе? Анайдарда, Христостын эди-канынын үйелерин алып, оны балыр жүрүмдү үй кижинин үйелери эдетем бе? Жок туру! ¹⁶ Балыр жүрүмдү үй кижиге бириккени, оныла бир эт-кан боло бергенин билбей туругар эмеш пе? Айдылган жок бе: «*Экү бир эт-кан боло берер*». ¹⁷ Кайраканла биригип турган кижини Оныла бир тын болуп жат. ¹⁸ Балыр жүрүмнөн качыгар! Кижини кандый да кинчек этсе, ол эт-канга каршы жетирбей жат. Балыр жүрүмдү кижини акту бойынын эди-канына удур кинчек эдет. ¹⁹ Эди-каныгар – бойыгарда жүрүп турган ла слерге Кудайдан берилген Агару Тыннын Өргөзү деп, билбей туругар эмеш пе? Слер бойыгардыйы эмес. ²⁰ Слерди жаан баала садып алгандар. Анайдарда, эди-каныгар Кудайдын магына болзын*.

7

Айыл-журтту болоры керегинде

¹ Мере бичигенигер керегинде айдарым бу. Эр кижиге кижини албаза торт. ² Же балыр кылык көптөгөнүнөн улам кажы ла эр кижини үйлү болзын, кажы ла үй кижини өбөөндү болзын. ³ Өбөөни үйи алдында, үйи өбөөни алдында бойынын молжулу керегин бүдүрер учурлу. ⁴ Үйи бойынын эди-канына ээ эмес, онын ээзи – өбөөни. Анайда ок өбөөни де бойынын эди-канына ээ эмес, онын ээзи – үйи. ⁵ Бой-бойыгардан кыйышпагар. Жангыс кезек өйгө, экү жөптөжөлө, бойыгарды мүргүүлге учурлаарга кожо болбозогор кем жок. Же мынын кийинде ойто кожо болугар. Онон башка, бойыгарды тудунып болбозыгардан улам слерди сатана ченеерден маат жок. ⁶ Же мен мыны жарадып айдадым, жакарып эмес. ⁷ Ончо улус мендий болзын деп күүнзеер эдим, же кажы ла кижини бойы Кудайдан сыйлу: бирүзүндө мындый, өскөзүндө андый сый бар.

⁸ Кижини албаган ла тул калган улуска айдып турум: ологорго мен чилеп жангыскан жүрзе торт. ⁹ Же тудунып болбой турган болзо, кижини алгылазын. Кычанын одына алдырганча, кижини алза торт ине.

* Кезик жебрен түрбектерде: «Анайдарда, Кудайдыйы болгон эди-каныгар ла сүнегер Кудайдын магына болзын».

¹⁰Je алышкан улуска мен эмес, Кайракан жакарат: үйи өбөөниле айрылышпас учурлу. ¹¹Айрылышса, жангыскан жүрзин эмезе өбөөниле эптешсин. Өбөөни де үйиле айрылышпазын.

¹²Арткан улуска Кайракан эмес, мен айдып турум: кандый бир карындаш Кудайга бүтпес үйлү болзо, үйи оныла журтаарга жөп болзо, айрылышпазын, ¹³бүтпес өбөөндү үй кижиде, өбөөни оныла журтаарга жөп болзо, айрылышпазын. ¹⁴Бүтпес эр кижиде үйи ажыра, бүтпес үй кижиде өбөөни ажыра Кудайга учурлалат. Онон башка, балдарыгар ару эмес болор эди, эмди омор агару. ¹⁵Бүтпес кижиде айрылышпазын турган болзо, айрылышсын. Бу учуралда бүдүп турган эр кижиде эмезе үй кижиде колбулу эмес. Кудай бисти амырга кычырган. ¹⁶Кайдан билерин, үй кижиде, өбөөнигиде аргадап болбозын ба? Эмезе сен, эр кижиде, кайдан билерин, үйингиде аргадап болбозын ба?

¹⁷Je кажы ла кижиде Кайраканнын ого бергенинче жүрзин, Кудай кычырып аларда кандый болгон, андый болуп артсын. Мындый жакаруларды ончо серкпелерге берип жадым. ¹⁸Томдолгон кижиде Кудайдын кычырузын алынган болзо, томдолгонун жагырбазын. Томдолбогон кижиде алынган болзо, томдолбозын. ¹⁹Томдолыш – ол не де эмес, томдолбогону – ол не де эмес, же Кудайдын жагылталарын бүдүргени учурлу. ²⁰Кажы ла кижиде кандый болордо кычырылган, андый болуп артсын. ²¹Кул тужында кычырылган болзон, санааркаба. Je жайым болор аргалу болзон, бу арганы тузалан. ²²Кайракан кычырып алган кул Кайраканда жайым алат ине. Анайып ок жайым тужында кычырылган кижиде – Христостын кулы. ²³Слерди жаан баала садып алгандар. Улустын кулдары боло бербегер! ²⁴Карындаштар, кажы ла кижиде кандый болордо кычырылган, Кудайдын алдында андый болуп артсын.

²⁵Кыстар керегинде айтса, Кайраканнан жакару албадым, же жөп берип жадым. Меге, Кудайдан быян жеткен кижиге, бүдере жаараар. ²⁶Эмдиги уур-күчтерден улам кижиде кандый, андый болуп артса торт деп бодойдым. ²⁷Үйингле колболгон бо? Айрылышпазын эбин бедиребе. Үй кижиде жок арттын ба? Үй кижиде бедиребе. ²⁸Je кижиде алзан, кинчек эптезин. Кыс бала кижиге барза, кинчек эптепес. Je андый улус кижинийинче кыйналар. Мен слерди мынан айрып күүндү.

²⁹Слерге айдайын деп, карындаштар: ой ас артып жат, онын учун үйлү улус үй жоктый болор учурлу, ³⁰ыйлап жүрген улус – ыйлабай

жүргендий; сүүнип жүрген улус – сүүнбей жүргендий; садып алып турган улус – албай тургандый; ³¹бу телекейдин немелериле тузаланып турган улус – тузаланбай тургандый, ненин учун дезе бу телекейдин сүр-кебери жоголып жат.

³²Мен слерде санааркаш жок болзын деп күүнзейдим. Кижин албаганы, Кайраканга канайып жарайын деп, Кайракандыйын сананат. ³³Кижилүзи үйиме канайып жарайын деп, жердийин сананып, ³⁴эки жара үзүлүп жат. Кижиге барбаганы эмезе кыс эди-каныла да, тыныла да агару болорго, Кайраканга канайып жарайын деп, Кайракандыйын сананат. ³⁵Мыны ончозын слердин жайымыгарды астарга болуп эмес, слерге ок тузалу болзын деп айдадым. Мен слерди туура тартылбай, жаантайын Кайраканга жарамыкту жүрзин деп күүнзейдим.

³⁶Кызы жакшы жедип, жаңыскан жүргени жакшы эмес деп бодоп турган кижин эдейин дегенин этсин. Кинчек болбос, алышсын. ³⁷Же кем турумкай жүрөктү, оны не де албадабай турган болзо, бойынын күүнин башкарып, кижин албайын деп, жүрегинде бек сананып алган болзо, ол жакшы эдет. ³⁸Онын учун кижин алып турганы жакшы эдет, кижин албай турганы онон артык эдет.

³⁹Өбөөни тирүү жүрөрдө, үйи Жасакла колболгон. Өбөөни жада калза, кемге барар күүндү, ого барар. Жаңыс ол кижин Кайракандый болор учурлу. ⁴⁰Менин шүүлтемле жаңыскан артса, кежиктү болор. Же менин бойымда ок Кудайдын Тыны бар деп, бодоп жадым.

8

Чалуларга тайган курсак керегинде

¹Эмди чалуларга тайган курсак керегинде. Ончобыста билим бар деп билерис. Же билим кижини жакшыркадат, сүүш – тынгыдат. ²Нени де билерим деп сананып турган кижин билер учурлузын билбей жат. ³Кудайды сүүп турган кижин Кудайды билип алган*.

* Гректеп мынайда аайлаарга жараар: «Кудайды сүүп турган кижини Кудай билип алган».

⁴Анайдарда, чалуларга тайган курсак керегинде. Чалу телекейде не де эмес деп, бир Кудайдан башка, өскө кудай жок деп билерис.

⁵Тенгериде беги, жерде беги, кудайлар деп адалганы бар. Андый кудайлар көп, бийлер де көп. ⁶Же бисте бир Ада Кудай. Ол ончозынын Жайаачызы, Ого болуп жүрүп жадыбыс. Бисте бир Кайракан – Иисус Христос. Ончозы Ол ажыра жайалган, Ол ажыра жүрүп жадыбыс.

⁷Же андый билим ончо улуста эмес. Кезик улус бу жууктарга жетире чалуларга бажырып, бого темигип калган учун тайган курсакты жигенде, ол чалуларга учурлалган деп сананып жадылар. Олордын санаазы чын шүүр аргазы жок болуп, быјартыдым деп бодоп жадылар. ⁸Курсак бисти Кудайга жууктатпай јат. Ажанбай турган болзобыс, нени де жылыптаидыс, ажанып турган болзобыс, кирелте албайдыс.

⁹Же чеберленигер, бу јайымыгар чине јокторго буудак болбозын. ¹⁰Сен, андый билимдү бойын, кара јандулардын өргөөзинде ажанып отурган болдын. Сени чине јок кижии көрүп ийеле, бойынын санаазыла чалуларга тайган курсакты јиирге тартылбас па? ¹¹Сенин билиминен чине јок карындажын өлөр. Христос бу карындажын ок учун өлгөн ине. ¹²Анайып карындаштарыгарга удур кинчек эдип, олордын чине јок санаазын шыркалап, Христоско удур кинчек эдип жадыгар. ¹³Онын учун, курсак карындажымды бүдүрилтип турган болзо, оны бүдүрилтпеске, үргүлјиге эт јибезим.

9

Ончозын Сүүнчилү Јарга болуп эдип жадым

¹Мен јайым эмезим бе? Мен апостол эмезим бе? Иисус Кайраканысты көрбөдим бе? Кайраканла бир болуп жүргенигер – менин ижимнин турултазы эмес пе? ²Өскө улуска апостол эмес болзом, је слерге – апостол. Апостол болорго тудулганымды керелеген тагма – Кайраканла бир болуп жүрген бойыгар.

³Мени јаргылап тургандарга бойымды коруп айдар сөзим бу. ⁴Бисте јиир, ичер јан јок по? ⁵Өскө апостолдор чылап, Кайраканнын карындаштары эмезе Кифа чылап, бүдүп турган үйлерлү

болуп, жолдо кожо алып жүрер жангыбыс жок по? ⁶ Эмезе жангыс менде ле Варнавада иштебес жан жок по?

⁷ Кандый жуучыл бойынын чодыла черүде туруп жат? Виноградты тарыйла, онон алып жибей турган кижиге бар ба? Уй кабырып, онын сүдинен ичпей турган кижиге бар ба? ⁸ Мыны кижиге чилеп шүүп айдып турган болорум ба? Мыны ок Жасак айдып турган эмес пе? ⁹ Моисейдин Жасагында бичилген жок беди: «*Теермен айландырып турган чардын оозун танба*». Кудай чарлар керегинде сананып туру эмеш пе? ¹⁰ Эмезе биске мыны айдып туру ба? Мынайда биске бичилген эмей, ненин учун дезе кыра тартып турган кижиге, иженип тартар учурлу; теермендеп турган кижиге, үлүүмдиге аларым деп, иженип теермендеер учурлу. ¹¹ Слердин бойыгарда Тыннын үренин үрендеген болзобус, түжүм чилеп, слерден болуш алзабыс, ол көп пө? ¹² Өскө улуста слерден болуш алар жан бар болзо, бисте андый жан онон көп эмес пе? Же бис бу жанга тузаланбадыс. Карын, Христостун Сүүнчилү Жарын жарлаарга буудак этпеске, ол керегинде унчукпадыс.

¹³ Өргөөнүн ишчилери Өргөөдөн азыранып турганын, тагылдын жанында иштеп жүрген улус тайганнан үлүү алып турганын билбейдигер эмеш пе? ¹⁴ Анайда Кайракан да жарган, Сүүнчилү Жар жарлыктап жүрген улус жүрүмгө керектүзүн жарлыкташтан алзын деп.

¹⁵ Же мен мыныла бир де тузаланбадым. Мыныла тузаланайын деп бичиген эмезим. Кем-кем мактанарымды жоготкончо, өлүп калсам, меге торт болор. ¹⁶ Сүүнчилү Жар жарлап жүрген болзом, мактанарым жок ине, ол менин молжуум. Оны жарлабадам, меге ачу-корон болор! ¹⁷ Мыны бойымнын күүнимге эдип жүрген болзом, жал алар эдим. Бойымнын күүнимге эмес болзо, меге бүдүмжилелген ишти эдип жадым. ¹⁸ Менин жалым неде? Жарлыкчынын жангыла тузаланбай, жалы жокко Сүүнчилү Жарды жарлап жүргенимде.

¹⁹ Ончозынан жайым бойым, улусты Кудайга көптөн таап аларга, ончозына кул боло бергем: ²⁰ иудейлерди Кудайга таап аларга, иудейлерге иудейдий болгом; Жасакка багып жүрген улусты таап аларга, оларго Жасакка багып жүрген кижидий болгом; ²¹ Жасакты билбес улусты таап аларга, оларго Жасакты билбес кижидий болгом. Кудайдын Жасагын билип, Христоско багып жадым. ²² Чине жок улусты таап аларга, чине жок улуска чине жок кижидий болгом.

Кезиктерин де болзо аргадап аларга, ончозына ончозынды болзо бергем. ²³ Мыны ончозын Сүүнчилү Жарга болуп онын бөлүги боло берерге эдип жадым.

²⁴ Маргаанда көп улус жүгүрүп жат, же кайралды бир кижин алып турганын билбизгер бе? Кайралды аларга, анайып жүгүригер!
²⁵ Маргааннын ончо туружаачылары көп немеден мойноп жадылар. Олор чалдыгар венукты аларга болуп мыны эдедилер, бис чалдыкпас венукты аларга болуп. ²⁶ Онын учун амадулу кижин чилеп жүгүрүп, кейди темей жүдуруктабай, ²⁷ же эди-канымды согуп, оны бойыма кул эдип жадым. Өскө улуска жарлыктап, бого бойым жарамыкту артайын деп, анайда эдедим.

10

Биске озолодо айтканы

¹ Слерди билзин деп турум, карындаштар, адаларыс ончозы булуттын алдында болгонын, ончозы талайды өткүрө өдө бергенин. ² Ончозы булут ла талай ажыра өдүп, Моисейле бир болорго креске түшкен. ³ Ончозы тыннын бир ок курсагын жиген, ⁴ тыннын бир ок суузынын ичкен. Олор кожо барып жаткан тыннын Кайа-Тажынан ичкен ине. Кайа-Таш Христос болгон. ⁵ Же олордын көбизи Кудайдан жарату албай, куба чөлдө өлүп калган.

⁶ Жаманга олор чылап тартылбазын деп, бу биске тем болгоны ол. ⁷ Анайда ок олордын кезиги чилеп, чалуларга бажырбагар, бичилгенинче: «*Калык отуруп, жиген, ичкен, оноң туруп, сооттой берген*». ⁸ Олордын кезиги чилеп, балыр кылынбайлы. Олор балыр кылынып, бир күнге жирме үч мунгы өлүп калган. ⁹ Олордын кезиги ченегени чилеп, Христосты ченебейли. Олор жыланга чактырып, өлүп калган. ¹⁰ Олордын кезиги арбанганы чылап, арбанбагар. Олорды Жоголтоочы-Ангел өлтүрүп койгон. ¹¹ Бу ончозы биске тем эдип олорло болгон; бистерге, калганчы чакта жүрген улуска, үредү болзын деп бичилген. ¹² Онын учун, бек туруп жадым деп сананып жүрген кижин, жыгылбаска чеберлензин. ¹³ Слерге улусла болуп турган ченелте түшкен. Кудай чындык, Ол күчигер жетпес ченелтелерди болдыртпас, же ченелте тужында оны өдүп чыгар арга берер.

¹⁴ Анайдарда, кару улузым, чалуга бажыратаннан качыгар!
¹⁵ Слерге керсү улуска чылап айдып турум. Нени айдып турганымды бойыгар сананып көрүгөр. ¹⁶ Алкыштын айагын алкап турганыста, Христостын каныла бириккенис ол эмес пе? Калашты сындырып турганыста, Христостын эди-каныла бириккенис ол эмес пе? ¹⁷ Бу калаш бирү, бис көп тө болзобыс, бир эт-кан боло бередис, ненинг учун дезе ончобыс бир калашты үлежип жадыбыс.

¹⁸ Израильдин калыгына көрүгөр: тайганды жип тургандары тагылла бириккени ол эмес пе? ¹⁹ Мен нени айдып турум? Чалуга тайганда кандый бир учур бар деп пе, эмезе чалунын бойында кандый бир учур бар деп пе? ²⁰ Жок эмей. Же кара жандулар тайылга эткенде, Кудайга эмес, шилемирлерге тайып жадылар. Мен дезе слерди шилемирлерге бирикпезин деп турум. ²¹ Кайраканнын айагын да, шилемирлердин айагын да ичип болбозыгар, Кайраканнын курсагын ла шилемирлердин курсагын жип болбозыгар. ²² Эмезе Кайраканды ачындырарга турубыс эмеш пе? Бис Онон күчтү болдыс эмеш пе?

***Ончозын Кудай макталзын деп
эдигер***

²³ Меге ончозын эдери жарадылган, же ончозы туза экелбей жат. Меге ончозын эдери жарадылган, же ончозы тынгыдар арга бербей жат. ²⁴ Кем де бойына туза бедиребезин, же өскө кижиге бедирезин.

²⁵ Эттин базарында садылып турганын ончозын бир де шиндебей жигер, санаагар амыр болзын. ²⁶ *Жер ле ондо бар ончо неме Кайракандыйы.* ²⁷ Кудайга бүтпей турган улустын кемизи слерди айлына кычырза, слер барар күүндү болзогор, алдыгарга салып бергенди бир де шиндебей жигер, санаагар амыр болзын. ²⁸ Же кем слерге: «Бу чалуга тайылган курсак» – дезе, мыны айткан кижиге болуп жибегер, санаазы токыналу болзын деп. ²⁹ Слердин санаагар керегинде эмес, өскө кижинийи керегинде айдып турум. Ненинг учун менин жайымымды өскө кижинин санаазы жаргылаар учурлу? ³⁰ Курсакты алкыш-бийанду жип турган болзом, алкыш-бийаным айдып турган курсак учун мени не жамандайтан?

³¹ Анайдарда, жип пе, ичип пе, нени де эдип турган болзогор, Кудай макталзын деп эдигер. ³² Иудейлерге де, еллиндерге де,

Кудайдын серкпезине де бүдүрилер шылтак болбой, ³³ мен чилеп эдигер. Мен ончо улуска ончозында јараарга кичеенип, бойыма туза бедиребей, карын, көп улуска туза бедиреп, оло аргадалзын деп јадым.

11

Кем кемге баш?

¹ Христостон тем алып турганым чылап, менен тем алыгар. ² Слерди мактап турум, менийин ончозын ундыбаганыгар учун, мен слерге берген үредүден кыйбай жүргенигер учун. ³ Анайда ок слерди билзин деп турум: кажы ла эр кижиге баш – Христос, үй кижиге баш – өбөөни, Христоско баш – Кудай. ⁴ Бажын јабынып алып мүргүп эмезе судурлап турган кажы ла эр кижиге бойынын бажын уятка түжүрет. ⁵ Бажын јабынбай мүргүп эмезе судурлап турган кажы ла үй кижиге бойынын бажын уятка түжүрет. Ол бажын јүлүдип койгон үй кижидий. ⁶ Үй кижиге јабынбаска турган болзо, чачын кайчылазын. Је кайчыладып эмезе јүлүдип койгоны үй кижиге уятту болзо, јабынзын. ⁷ Анайдарда, эр кижиге бажын јабынбас учурлу, ненин учун десе ол – Кудайдын сүр-кебери ле маги, үй кижиге – өбөөнинин магы. ⁸ Эр кижиге үй кижиден табылган эмес, үй кижиге эр кижиден табылган. ⁹ Эр кижиге үй кижиге јайалган эмес, үй кижиге эр кижиге јайалган. ¹⁰ Онын учун үй кижиге бажын јабынар учурлу. Мынызы десе, ол јагнын алдында жүрген деп, ангелдерге темдек болор. ¹¹ Андый да болзо, Кайраканла бир болуп турганда, эр кижиге үй кижини, үй кижиге эр кижини толтырат. ¹² Үй кижиге эр кижиден чилеп, эр де кижиге үй кижиден табылат, је ончозы Кудайдан болуп јат.

¹³ Бойыгар сананып көрүгер, бажын јабынбай Кудайга мүргүүрге үй кижиге јакшы ба? ¹⁴ Эр кижиге узун чачту жүрзе, мынызы ого уят деп, слерди ары јанынан берилгени үретпей јат па? ¹⁵ Је үй кижиге узун чачту жүрзе, мынызы ого күндү. Чач ого јабынчынын ордына берилген ине. ¹⁶ Кем сөс блаажарга күүнзесе, ого айдарым бу: бисте де, Кудайдын серкпелеринде де өскөртө этпей јат.

***Кайраканның ажын жири
керегинде***

¹⁷ Слерге база айдып, мактабазым, нениң учун дезе көп сабазында јакшыга эмес, јаманга јуулыжып јадыгар. ¹⁸ Јуунга јуулышканыгарда, ортогордо бөлүниш болуп јат деп, меге угулат. Бого кезектей бүдүп јадым. ¹⁹ Ортогордо жүзүн-башка шүүлтелер де болор учурлу, Кудай кемигерди јарадып турганы јарталзын деп. ²⁰ Анайдарда, кожо јуулышканыгарда, оны Кайраканның ажын жиирге јуулыштыгар деп айдарга јарабас, ²¹ нениң учун дезе кажыгар ла бойының ажын жиирге мендейт. Анайып бирүгер аштап артат, өскөгөр ичинип алат. ²² Јип, ичерге слерде айыл-јурт јок по? Эмезе Кудайдың Серкпезин јектеп, јоктуларды базынып јадыгар ба? Слерге нени айдар? Мактайтан ба? Бу учун слерди мактабазым.

²³ Слерге бергенимди Кайраканның бойынан алдым: садып ийген түнде Иисус Кайракан калаш алып, ²⁴ алкыш јетирген, сындырала, айткан: «Бу – слерге сындырылып јаткан эди-каным. Мени эске алынып, анайда эдип жүрүгер». ²⁵ Анайда ок курсак јигеннин кийнинде аякты да алып, айткан: «Бу аяк – Менин канымдагы јангы кереес. Бу аяктан кажы ла сайын ичсегер, Мени эске алыныгар. ²⁶ Кажы ла сайын бу калашты јип, бу аякты ичип турганыгарда, Кайракан келбейинче Оның өлүмин јарлап јадыгар».

²⁷ Анайдарда, Кайраканның бу калажын јип эмезе аяагын ичип, мыны јарамыкту эмес эдип турган кижии, Оның эди ле каны алдында бурулу болор. ²⁸ Кижии бойын ченезин, анайып бу калаштан јизин, бу аяктан ичсин, ²⁹ нениң учун дезе, Кайраканның эдиканын сананбай јип, ичип турган кижии бойының јаргызын јип, ичип јат. ³⁰ Мынан улам ортогордо чине јок ло оору улус көп, көбизи өлүп јат. ³¹ Је бойыбысты бойыбыс јаргылаган болзобыс, јаргылатпас эдибис. ³² Телекейле кожо јаргылабаска, Кайракан бисти јаргылап, кезедип јат.

³³ Анайдарда, карындаштарым, курсак жиирге јуулыжып, сакыжыгар. ³⁴ Аштап турганыгар айлында ажанып алзын. Слерге јаргыга јуулышпаска анайда эдигер. Келзем, өскө сурактардың аайына чыгарым.

12

Агару Тынның жайалталары

¹Слерди Тынның жайалталары керегинде билзин деп турум, карындаштар. ²Кара жанду болорыгарда, слерди тил жок чалуларга не де тартып тургандый, ологорго бажыраарга барып туратаныгарды билеригер. ³Онын учун слерге айдып турум: Кудайдын Тыныла айдып турган бир де кижии Иисуска анафема* дебес. Бойында Агару Тын жүрбей турган бир де кижии Иисусты Кайракан деп адап болбос.

⁴Жайалталар жүзүн-башка, же олорды бир Тын башкарат. ⁵Кудайга жалчыланып жүрери жүзүн-башка, же оны бир Кайракан башкарат. ⁶Кажызынын ла эдип жүргени жүзүн-башка, же мыны ончозын ончо улустын бойында бир ле Кудай эдет. ⁷Же кажыбыста ла Тынның эдип турганы ончобыска тузага болуп жат. ⁸Бир кижиге Тынла ойгорлыктын сөзи берилет, өскөзине ол ло Тынла билимнин сөзи берилет. ⁹Бирүзине ол ло Тынла Кудайга бүдүп жүрери берилет. ¹⁰Өскөзине ол ло Тынла ооруны жазар жайалта берилет. ¹⁰Кезигине кайкалдар жайаар күч, кезигине судурлаары, кезигине тындарды ылгаштыраары, кезигине өрөртинен тилдер, кезигине бу тилдерле айтканды жартаары берилет. ¹¹Же мыны ончозын бир ле Тын эдип, бу жайалталарды кажызына ла Бойынын күүнзегениле үлейт.

Слер – Христостын эди-каны

¹²Эт-кан бирү, же ондо көп үйелер. Олор көп тө болзо, ончозы бир эт-кан болуп жадылар. Анайда Христос то керегинде айдарга жараар. ¹³Бис ончобыс – иудейлер ле еллиндер, кулдар ла жайым улус бир эт-кан боло берерге, бир Тынла креске түжүп, ончобыс ол ок Тынла толтырылганыс.

¹⁴Эт-кан бир үйеден эмес, көп үйелерден туруп жат. ¹⁵Бут: «Мен кол эмезим, онын учун эт-кандыйы эмезим» – десе, мынан улам ол эт-кандыйы болбой барар ба? ¹⁶Кулак: «Мен көс эмезим, онын учун эт-кандыйы эмезим» – десе, мынан улам ол эт-кандыйы болбой барар ба? ¹⁷Ончо эт-кан көс болзо, ол канайып угар

* Гректен «каргышка кал» дегени.

эди? Ончо эт-кан кулак болзо, ол канайып жыт алар эди? ¹⁸ Же Кудай Бойынын күүнзегениле ончо үйелерди бир эт-канда кондырган. ¹⁹ Ончозы бир үйе болгон болзо, эт-кан кайда болор эди? ²⁰ Же эмди үйелер көп, эт-кан – бир. ²¹ Көс колго: «Сен меге керек жок» – деп айдып болбос, эмезе баш буттарга: «Слер меге керек жок» – деп. ²² Карын, эт-канда күч жок деп бодолып турган үйелер сырангай керектү болуп калат. ²³ Эт-канда ас күндүде деп бодолып турган үйелерди артык кичеейдис. Уйатту деп бодолып тургандарына көп кичеемел эдедис. ²⁴ Бүдүми жараш үйелер мыны керексинбей жадылар. Же күндү жетпей турган үйелерге көп күндү эдилзин деп, Кудай эт-канды анайда бүдүргөн. ²⁵ Эт-канда бөлүниш болбозын деп, ончо үйелер бой-бойын тең кичеезин деп. ²⁶ Бир үйе шыралап турган болзо, оныла кожо ончо үйелер шыралап жадылар, бир үйе макталып турган болзо, оныла кожо ончо үйелер сүүнип жадылар.

²⁷ Слер де – Христостын эди-каны, тангынанг – үйелер. ²⁸ Кудай Серкпедде, баштапкызында, апостолдорды туткан, экинчизинде – жарчыларды, үчинчизинде – үредүчилерди. Онон арыгыларына кайкалдар жайаар күч берген, анайда ок ооруны жазар, болужар, башкалар, өрөртиненг тилдерле айдар жайалталар берген. ²⁹ Ончозы апостолдор бо? Ончозы жарчылар ба? Ончозы үредүчилер бе? Ончозы кайкал жайаачылар ба? ³⁰ Ончозында ооруны жазар жайалта бар ба? Ончозы өскө тилдерле айдат па? Ончозы бу тилдерле айтканды жартайт па?

³¹ Мынанг жаан жайалталарды аларга күүнзегер. Мен слерге эн артык жолды көргүзерим.

13

Сүүш ончозынанг бийик

¹ Улустын, ангелдердинг де тилдериле айдып турган болзом, же менде сүүш жок болзо, мен – шынгыраган жес эмезе табыштанган кимвал*. ² Судурлаар жайалталу болзом, ончо жажыттарды билер болзом, меге ончо билимдер берилген болзо, бүдүп, кырларды да

* Эки жес аяактан турган күүлик ойноткы, олорды бой-бойларына согуштырып жадылар.

жылдырып ийер аргалу болзом, је менде сүүш жок болзо, – мен не де эмезим. ³Не барымды үлөп берзем, эди-канымды өртөөргө берип ийзем, је менде сүүш жок болзо, – бу меге кандый да туза экелбес.

⁴Сүүш узак чыдажат, быйан эдет, сүүш күйүнбейт, сүүш мактанбайт, жакшыркабайт; ⁵улуска кату эмес, бойындыйын бедиребейт, ачынбайт, жаманды тоолобойт. ⁶Сүүш жаманга сүүнбейт, ол чындыкла кожо сүүнет. ⁷Не де болзо, сүүш ончо жаманды таштайт, ончозына бүдет, жаантайын иженет, ончозын чыдажып өдөт.

⁸Сүүш качан да түгенбейт, судурлаштар токтоп то калза, тилдер унчукпай да барза, билим керек жок то болуп калза. ⁹Бистин билерис кезектей, судурлап турганыс кезектей ине. ¹⁰Толо кемдүзи једип келзе, кезектейи јоголып калар. ¹¹Бала тужымда бала чылап айткам, бала чылап санангам, бала чылап шүүгем. Эр кемине једип келеле, бала тужымдазын артырып койгом. ¹²Эмди кўскўденг чилеп, боромтык сўрди кўрўп јадыбыс, ол тушта чике-јарт кўрўрис. Эмди кезектей билерим, ол тушта Кудай мени билип алганы чылап, толо билип аларым.

¹³Эмди бу үчү јўрет: бўдўш, ижемји ле сүүш. Је олордын эн јааны – сүүш.

14

Јайалталар серкпени өскўрерге берилген

¹Сүүшке јўткўгер, тыннын јайалталарын, анчада ла судурлаштын јайалтазын аларга кўўнзегер. ²Өскў тилле айдып турган кижилулуска эмес, Кудайга айдат ине, ненин учун дезе оны кем де аайлабайт – ол тынла јажыттарды айдат. ³Судурлап турган кижилулап, улуска өзөргө болужып, олорды јөмөп, көкүдип јат. ⁴Өскў тилле айдып турган кижилулап, бойына өзөргө болужат; судурлап турган кижилулап серкпеге өзөргө болужат. ⁵Ончогор өскў тилдерле айтсын деп кўўнзейдим, је судурлазагар, торт болор. Судурлап турган кижилулап, өскў тилдерле айдып турган кижилулап бийик, серкпе өссин деп болужарга, өскў тилдерле айдылганы јарталып турган учуралдан башка.

⁶Эмди слерге келип, карындаштар, өскө тилдерле айда берген болзом, менен слерге кандый туза болгой эди? Слерге нени де айдып бербес эдим, нени де ачпас эдим, бир де билим бербес эдим, нени де судурлабас эдим, неге де үретпес эдим. ⁷Анайып тын жок то немелер – шоор эмезе жадаган бир түнгей үнденип турган болзо, нени шоорлоп эмезе жадагандап турганын канайып билип алар? ⁸Амыргы аайлап болбос эттире үнденип турза, жуу-согушка кем белетенер? ⁹Анайып слер де: аайлап болбос сөстөр айдып турган болзогор, нени айдып турганыгарды улус канайып аайлаар? Слер салкынга айдарыгар.

¹⁰Телекейде сүрекей көп жүзүн-башка сөстөр бар, олордын кажызы ла учурлу. ¹¹Анайдарда, бу сөстөрдин учурын аайлабай турган болзом, айдып турган кижиге мен – өскө орооннын кижизи, айдып турган кижиге де меге – өскө орооннын кижизи. ¹²Анайып слер де: Тыннын жайалталарын аларга күүнзеп, серкпе өссин деп болужарга, олорто байыдынарга кичеенигер.

¹³Онын учун өскө тилле айдып турган кижиге тилдерди жартаарынын жайалтазын аларга мүргүүр учурлу. ¹⁴Андый тилле мүргүп тургамда, тыным мүргүп жат ине, же санаам мында турушпай жат. ¹⁵Нени эдейин? Тынла мүргүүрим, санаамла да мүргүүрим; тынла сарнаарым, санаамла да сарнаарым. ¹⁶Кудайды тынла алказан, слердин жууныгардагы билбес кижиге алкыжынга каруу эдип, «Аминь!» деп, канайып айдар? Нени айдып турганынды ол билбес. ¹⁷Сен алкыш-бийанды жакшы айдып жадын, же өскө кижиге оноң үредү албай жат.

¹⁸Кудайга алкыш-бийаным, өскө тилдерле ончогордон артык айдып жадым. ¹⁹Же серкпедде өскө тилле түмен сөстөр айтканчам, өскөлөрүн үредерге, санаамнан беш сөс айдайын.

²⁰Карындаштар! Санаагарла балдар болбогор. Жаманга балдар болугар, санаагарла – эр кемине жеткен улус болугар. ²¹Жасакта билчилген:

*«Бу калыкка өскө тилдерле,
өскө ороондордын улузы ажыра айдарым,
же ол до тушта Мени уккылабас – деп, Кайракан айдат».*

²²Анайдарда, өскө тилдер бүдүп турган улуска эмес, бүтпей турган улуска билди болуп жат; судурлаш – бүтпей турган улуска эмес, бүдүп турган улуска берилип жат. ²³Ончо серкпе жуулыжып келзе, ончозы өскө тилдерле айда берзе, билбес эмезе бүтпей турган улус

кирип келзе, санаагар ордында эмес деп айтпас па? ²⁴Ончозы судурлап турза, бүтпей турган кижиге эмезе билбес кижиге кирип келзе, Кудай онын кинчектерин слер ажыра иле эдип, жаргылаар. ²⁵Анайып, онын жүрегинин жажыттары ачылар. Ол көнкөрө жыгылып, Кудайга бажырып, угузар: «Чындаптан Кудай ортогордо».

²⁶Анайдарда не, карындаштар? Жуулыжып келгенигерде, кажыгарда ла сарын бар, үредү бар, Кудайдан ачылта бар, кем де өскө тилле айдат, өскөзи оны жартайт. Бу ончозы серкпеге өзөргө болушкай. ²⁷Өскө тилле айдып турган улус бар болзо, эки, көп лө салза үч кижиге айтсын. Айла ээчий-деечий айтсын, бир кижиге жартазын. ²⁸Жартаар кижиге жок болзо, өскө тилле айдаачы кижиге жуунда унчукпазын, бойына ла Кудайга айтсын. ²⁹Эки эмезе үч жарчы айтсын, арткандары олардын айтканын шүүшсин. ³⁰Отургандардын бирүзине ачылта болзо, айдып турганы унчукпай барзын. ³¹Ончозын үредерге ле ончозын көкүдерге ончогор ээчий-деечий судурлаар аргалу инегер. ³²Жарчылар бойынын тынын башкараар аргалу, ³³ненин учун дезе Кудай – ол аайы жоктын эмес, амырдын Кудайы. Агарулардын ончо жуундарында чылап, ³⁴үй улус серкпелерде унчукпас учурлу. Олорго айдарга жарабас, олор уккур болор учурлу. Мынайда Жасак та айдат. ³⁵Неге үренип аларга турган болзо, айлында өббөндөринен суразын. Серкпеге сөс айдары үй кижиге уят ине.

³⁶Эмезе Кудайдын сөзи слерден чыкты эмеш пе? Эмезе жагыс слерге жетти бе? ³⁷Бойын жарчы эмезе тынла жүрүп жадым деп бодоп турган кижиге аайлаар учурлу: слерге бичип турганым – ол Кайраканнын жакылталары. ³⁸Мыны жектеп турган кижиге бойы жектелер.

³⁹Анайдарда, карындаштар, судурлаарга жүткүгөр, же өскө тилдерле айдарга буудак этпегер. ⁴⁰Же ончозы чын ла аайлу-башту болзын.

15

Христос тирилген

¹Мен слерге жарлаган Сүүнчилү Жарды эске алындырып турум, карындаштар. Оны слер алдыгар, ондо бек туруп жадыгар. ²Мен слерге жарлаган сөстөн бек тудунып турган болзогор, бу Жар ажыра аргадалып жадыгар. Андый эмес болзо, калас бүттигер.

³ Баштапкызында, бойым алганымды, слерге бердим: бичилгенинче, Христос кинчектерис учун өлгөн; ⁴ бичилгенинче, Онын мөңкүзи көдүрилген, Ол үчинчи күнде тирилген; ⁵ Кифага, онон он экүге көрүлген. ⁶ Онон бир уунда беш жүстен ажыра карындаштарга көрүлген. Олордын көбизи эмдиге жетире тирү, кезиги жада калган. ⁷ Онон Иаковко, анайда ок ончо апостолдорго көрүлген. ⁸ Адакыда меге, ара чыккандый кижиге, көрүлген. ⁹ Мен ончо апостолдордын жабызы инем, апостол деп адаларга турбазым, ненин учун дезе Кудайдын Серкпезин истегем. ¹⁰ Же Кудайдын жакшылыгыла мен эмди кем, ол болорым. Онын меге эткен жакшылыгы темей болбогон: олордын ончозынан көп күчимди салып иштегем. Мен де эмес, мениле кожо болгон Кудайдын жакшылыгы иштеген. ¹¹ Онын учун слерге мен беги, өскө апостолдор беги келгени башказы жок. Же бис анайда жарлыктайдыс, слер анайда бүттигер.

¹² Анайдарда, Христос тирилген деп жарлыктап жүрген болзобус, өлгөндөр тирилбес деп, кезигер канайып айдыжат болбогой? ¹³ Өлгөндөр тирилбес болзо, Христос то тирилбеген. ¹⁴ Христос тирилбеген болзо, калас жарлыктап жадыбыс, калас бүдүп жадыгар. ¹⁵ Онон болгой, Кудай Христосты тиргискен деп керелеп, Кудай керегинде төгүн керечилер болуп калар эдибис, ненин учун дезе, өлгөндөр тирилбей турган болзо, Кудай да Оны тиргиспеген. ¹⁶ Өлгөндөр тирилбей турган болзо, Христос то тирилбеген ине. ¹⁷ Христос тирилбеген болзо, бүдүп турганыгар калас: эмдиге кинчектүге жүрүп жадыгар. ¹⁸ Онын учун Христосло бир болуп өлгөн улус үргүлжиге өлүп калганы ол. ¹⁹ Жангыс бу жүрүмде Христоско иженип турган болзобус, бис — ончозынан эн кежик жок улус.

²⁰ Же Христос тирилген. Ол өлгөн улустан баштапкы тирилген. ²¹ Өлүм кижиге ажыра келгени чилеп, кижиге ажыра өлгөндөр дө тирилер. ²² Ончо улус баштапкы кижиге Адамла бир болуп өлүп турганы чылап, ончозы Христосло бир болуп тынданар. ²³ Же кажызы ла ээчий-деечий: баштап Христос, онон, Ол келзе, христостыйлар. ²⁴ Онон Ол Каандыкты Ада Кудайга табыштырза, не ле баштагыны, не ле өрөгиге жангыс ла күчти жоголтсо, учы болор. ²⁵ Ол ончо өштүлөрдү Бойынын буды алдына салбайынча, каан болуп башкараар. ²⁶ Калганчы өштү — өлүм жоголтылар. ²⁷ *Кудай ончозын Онын буды алдына бактырган ине.* Ончозы бактырылган деп айдылган болзо, Ого ончозын бактырган Кудай керегинде

айдылбай турганы жарт. ²⁸ Ончозы Ого бактырылза, ончозын Ого бактырган Кудайга Уулы Бойы багар. Ол тушта Кудай ончозына ончозы болор.

²⁹ Анайдарда, өлгөндөргө болуп креске түжүп турган улус нени эдип жадылар? Өлгөндөр чек тирилбей турган болзо, ологорго болуп креске түжүп алып кайдатан? ³⁰ Бис те неге болуп жаантайын жеткердин алдында жүрүп жадыбыс? ³¹ Мен күнүн сайын өлүп жадым. Бу керегинде Христос Иисус Кайраканысла бир болуп слерле мактанар аргалу болгонымды угузып турум. ³² Кижичилеп шүүп айдар болзо, Ефесте андарла неге болуп тартышкам? Меге онон кандый туза? Өлгөндөр тирилбей турган болзо, *жийли, ичели, ненин учун де-зе эртен өлүп каларыс!*

³³ Аспагар! Жаман колбулар кижинин жакшы кылык-жангын үрөп жат. ³⁴ Санаа алыныгар, кинчек этпегер. Мыны слерди уйалтарга айдып турум: кезигер Кудайды билбес.

Жердин ле тенгеринин бүдүмдери

³⁵ Же кем де сураар: «Өлгөндөр канайып тирилер? Олордын эдиканы кандый болор?» ³⁶ Керсү эмес! Үрендеп турганын өлбөйинче, тынданбас. ³⁷ Үрендеп турганда, өзүмнин бойын эмес, тегин үренди, буудайдын ба эмезе өскөзинин бе үренин үрендеп жадын. ³⁸ Же Кудай Бойынын күнзегениле ого бүдүм берип жат, кажы ла үренге – бойынын бүдүмин. ³⁹ Ончозынын эдиканы түнгөй эмес: кижинин эдиканы тындулардын эдиканынан аңыланат, куштардыйы – балыктардыйынан. ⁴⁰ База тенгеринин бүдүмдери ле жердин бүдүмдери бар. Же тенгеринин бүдүмдеринде бойынын жаркыны, жердийинде – бойынын. ⁴¹ Күнде бойынын жаркыны, айда – бойынын, жылдыстарда – бойынын. Жылдыс жылдыстан база жаркыныла аңыланат.

⁴² Анайып ок өлгөндөр тирилгенде болуп жат: чирип калары үренделет, чирибези туруп келет; ⁴³ тоомжы жогы үренделет, мактулузы туруп келет, күч жогы үренделет, күчтүзи туруп келет; ⁴⁴ ар-бүткеннен берилген эт-кан үренделет, тыннан берилген эт-кан туруп келет. Ар-бүткен де, тын да берген эт-кан бар. ⁴⁵ Анайып ла бичилген: «*Баштапкы кижичи Адам жүрүм жүрөөчи боло берген*». Калганчы Адам жүрүм жайаачы Тын боло берген. ⁴⁶ Же озо баштап тынла жүргени эмес, ар-бүткенинче жүргени табылган. Онон тынла жүргени табылган. ⁴⁷ Баштапкы кижичи жерден, тобрактан бүткен, экинчи

кижи тенгериден келген. ⁴⁸Тобрактаң кижикандый, тобрактан улус андый. Тенгериден кижикандый, тенгериден улус андый. ⁴⁹Тобрактаң кижинин сур-кеберин алып жүргенис чилеп, тенгериден кижинин сур-кеберин алып жүрерис.

⁵⁰Онын учун слерге айдып турум, карындаштар: эт ле кан Кудайдын Каандыгын энчиленип болбос, чирип калары чирибезин энчиленип болбос. ⁵¹Угугар, слерге жажытты айдып турум: ончобыс олбозис, же ончобыс кубуларыс – ⁵²кенетийин, бир элесте, калганчы амыргы үндензе. Амыргы үнденер, олгөндөр чирибеген бойлары тирилер, бис кубуларыс. ⁵³Чирип калары чирибези боло берер, олүмдүзи олбос боло берер учурлу. ⁵⁴Чирип калары чирибес боло берзе, олүмдүзи олбос боло берзе, бичилген сөс бүдер: «*Өлүм жөндирткен!*», ⁵⁵«*Өлүм, сенин жөүүн кайда? Өлүм, сенин чактырман кайда?*» ⁵⁶Өлүмнин чактырмазы – кинчек, кинчектин күчи – Јасактаң. ⁵⁷Је Кудайга баш, Ол биске Иисус Христос Кайраканыс ажыра жөү берген.

⁵⁸Анайдарда, сүүген карындаштарым, уур иштеп жүргенигер Кайракан алдында калас эмезин билип, турумкай болугар, јана баспагар, Кайраканга иштеерине бастыра бойыгарды беригер.

16

Калганчы јакылталар

¹Эмди агаруларга болужары керегинде. Галатиядагы серкпелерге этсин деп јакарганымды слер де эдигер. ²Келзем, акча јуубаска, неделенин баштапкы күнинде* кажыгар ла не барынан канча кире берер аргалу, кымакайлап, чеберлеп алзын. ³Слерге келзем, талдап алган улузыгарга самаралар берип, болужыгарды Јерусалимге јетирзин деп, оморды ийерим. ⁴Меге де барарга јараар болзо, омор мениле кожо барар.

⁵Слерге Македонияны өтсөм келерим, ненин учун дезе Македония ажыра барып јадым. ⁶Ајса болзо, слерде эмеш жүрерим эмезе кыштап та каларым. Онон ары атанзам, мени јолго шыйдырыгар. ⁷Эмди слерле јол ајас көрөжер күүним јок. Кайракан јаратса, слерде бир канча өйгө жүрерим деп, иженип турум.

* Субботын кийниндеги күн.

⁸Ефесте Беженинчи күнге жетире жүрерим. ⁹Анда меге жаан ла једимдү иштер эдетен аргалар ачылып јат, удурлажып турган улус та көп.

¹⁰Тимофей келзе, слерде јеткер јок айалгада жүрзин деп кичее-нигер. Ол мен ле чилеп Кайраканнын керегин эдет ине. ¹¹Онын учун оны кем де јектебезин, ол меге келзин деп, амырды күүнзеп, јолго шыйдыгар. Мен оны карындаштарла кожо сакып јадым.

¹²Эмди Аполлос карындаш керегинде. Карындаштарла кожо слерге барзын деп, оны сүрекей сурагам. Је ол эмди барарга чек күүнзебеди. Ого эптү өйдө келер.

¹³Сергек болугар, Кудайга бүдүп, бек болугар, эрлер болугар, күчтү болугар. ¹⁴Нени де этсегер, сүүп эдигер.

¹⁵Стефаннын айылдагы улузын билеригер, олар Ахаияда Кудайга ончозынан озо баштанганын, агаруларга болужарга бойлорын учурлаганын. Онын учун слерди сурап турум, карындаштар: ¹⁶андый улуска, бисле кожо уур иштеп жүрген ончо улуска багыныгар.

¹⁷Стефаннын, Фортунаттын ла Ахаиктин келгенине сүүнип турум. Олор меге слерди солып јадылар. ¹⁸Олор мени ле слерди сергиттилер. Андый улусты баалап жүрүгөр.

¹⁹Слерге Асиядагы серкпелер эзен айдып турулар. Слерге Акила ла Прискилла, олордын айлындагы серкпези, Кайраканла бир болуп, жаан эзен айдып турулар. ²⁰Слерге ончо карындаштар эзен айдып турулар. Бой-бойыгарла агару окшошло эзендежигер.

²¹Эмди акту бойымнын колымла бичип турум: «Павелден эзен. ²²Кайраканды сүүбей турган кижиге анафема! Маран-афа!»* ²³Иисус Кайраканнын јакшылыгы слерле кожо болгой. ²⁴Менин де сүүжим Христос Иисус ажыра ончогорло кожо болгой**.

* «Кел, Кайракан!»

** Кезик јебрен түрбектер «Аминь» деп сөслө түгенет.